

Til kapitel 2

I overensstemmelse med regeringens handlingsplan for afbureaukratisering bliver Monopoltilsynet (bestående af et råd og et direktorat) nedlagt. Opgaverne med overvågning af konkurrencen foreslås henlagt til et konkurrenceråd, hvis sekretariatsbetjening hentes i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

I modsætning til Monopoltilsynet ønskes Konkurrencerådet kun at skulle beskæftige sig med enkeltsager, hvor dette skønnes at være en hensigtsmæssig måde at angribe omfattende konkurrencebegrænsninger på.

Rådet forudsættes at beskæftige sig med varetagelse af den overordnede konkurrencepolitik, med iværksættelse af undersøgelser på samfundsøkonomisk betydningsfulde erhvervsområder samt med fremme af gennemsigtigheden ved meddelelser til offentligheden.

For at lægge den nødvendige vægt bag rådets forhandlingsmuligheder med henblik på fjernelse af konkurrencebegrænsninger må indgrebsbeføjelser i lighed med dem, der for tiden er til rådighed for Monopoltilsynet, fortsat være tilstede.

På baggrund af fremstillingen i betænkning nr. 1075, s. 337-340, er bestemmelserne i kapitel 2 udformet således, at udøvelsen af tilsynet på særlige områder ikke som hidtil efter monopollovens § 3, stk. 2, administrativt kan henlægges til andre myndigheder. Heller ikke reglerne i monopollovens § 3, stk. 3, og pris- og avancelovens § 14 a, hvorefter det monopolretlige og prismæssige tilsyn med pengeinstitutter udøves af Finanstilsynet, foreslås videreført.

Dette indebærer, at alene Konkurrencerådet er beføjet til at udøve tilsynet efter loven over for pengeinstitutter og forsikringsselskaber, ligesom bestemmelserne om gennemsigtighed fuldt ud finder anvendelse over for pengeinstitutter og forsikringsselskaber.

Både pengeinstitutter og forsikringsselskabers virksomhed er i kraft af den gældende tilsynslovgivning undergivet en intensiv regulering, der udøves af Finanstilsynet. Denne tilsynslovgivning sigter primært mod at sikre de pågældende virksomheder soliditet og likviditet med henblik på at beskytte indskydere eller forsikringstagere mod tab. Disse hensyn og de beføjelser, der i denne forbindelse er tillagt Finanstilsynet, berøres ikke af den foreslåede ændring af kompetencefordelingen for det konkurrenceretlige tilsyn.

Som for anden erhvervsvirksomhed, hvis udøvelse i henhold til særlig hjemmel bestemmes eller godkendes af det offentlige, kan Konkurrencerådets beføjelser til indgreb over for pengeinstitutter og forsikringsvirksomhed derfor være begrænset - afhængig af, om det pågældende forhold er offentligt reguleret,

jf. forslaget § 2, nr. 1, 2. pkt. Dette indebærer, at bestemmelserne i §§ 11-14 om indgreb over for skadelige konkurrencebegrænsninger efter omstændighederne ikke vil kunne bringes i anvendelse over for alle sider af pengeinstitutternes og forsikringsselskabernes virksomhed. I sådanne tilfælde vil Konkurrencerådet være henvist til at rette offentliggjort henvendelse til Finanstilsynet og påpege skadelige virkninger for konkurrencen, jf. lovforslagets § 15. Den fornødne afvejning af de konkurrencemæssige hensyn over for de hensyn, der søges tilgodeset gennem den offentlige regulering, må herefter foretages af Finanstilsynet.

Konkurrencerådets afgørelse af, hvorvidt forslaget §§ 11-14 i de enkelte tilfælde finder anvendelse over for pengeinstitutter og forsikringsselskaber, forudsættes at ske på grundlag af en konkret bedømmelse, jf. bemærkningerne til § 2, nr. 1.

Der er herved i overensstemmelse med lovforslagets formålsangivelse og anbefalingen i betænkning nr. 1075, s. 337-340, tilsigtet en ligestilling i tilsynsmæssig henseende af pengeinstitutter og forsikringsselskaber, dels i forhold til andre institutioner og virksomheder på penge- og kapitalmarkedet, dels i forhold til det øvrige erhvervsliv, som er omfattet af loven.

Det forudsættes, at Konkurrencerådet ved udøvelsen af beføjelserne i loven over for virksomheder eller institutioner på penge- og kapitalmarkedet inddrager den fornødne sagkundskab, dels for så vidt angår forholdene i de enkelte brancher, dels for så vidt angår eventuelle penge- og kreditpolitiske aspekter. Der skal i den forbindelse peges på nødvendigheden af et intensivt samarbejde mellem Konkurrencerådet og Finanstilsynet samt, i påkommende tilfælde f.eks. Danmarks Nationalbank og Tilsynet med Realkreditinstitutter.

Til § 4

§ 4, stk. 2, der omhandler Konkurrencerådet, træder i stedet for monopollovens § 4.

Monopolerådet har hidtil været sammensat af en formand og 14 medlemmer, hvoraf 7 har været indstillet af følgende organisationer: Andelsudvalget, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, handelens hovedorganisationer (2 medlemmer), Håndværksrådet, Industrirådet og landbrugets hovedorganisationer. Indstillingsretten forudsættes videreført, men således at de medlemmer af Konkurrencerådet, der ikke skal være uafhængige af erhvervsinteresser, indstilles af erhvervslivets hovedorganisationer inden for landbrug, industri, håndværk, bygge- og anlægsvirksomhed, handel, den finansielle sektor og liberale erhverv samt af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. I betænk-